

Helse- og omsorgsdepartementet
Krisestab HOD
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref.:
Vår ref.: 20/45035-1
Saksbehandler: Christian Aleksander Tinglum
Skøyeneie
Dato: 04.12.2020

Svar på covid-19 oppdrag 250 fra HOD – vurdering av unntak fra karantene-reglene for togpersonell

Helse- og omsorgsdepartementet ba HelseDirektoratet, i samråd med Folkehelseinstituttet, vurdere om det er smittevern-faglig tilrådelig å regulere togpersonell på godstog på lik linje som flypersonell i covid-19-forskriften § 6 g.

Oppsummering:

- Det anses smittevern-faglig tilrådelig å regulere togpersonell på godstog på lik linje som flypersonell.
- HelseDirektoratet foreslår at det gjøres endringer i covid-19-forskriften § 6 g ved at man tar inn yrkesgruppen "togpersonell på godstog".
- Det er utarbeidet forslag til endring i covid-19 forskriften.

Vennlig hilsen

Johan Georg Røstad Torgersen e.f.
direktør

Christian Aleksander Tinglum Skøyeneie
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:

HelseDirektoratet, Helsekrise @helsedir.no; HelseDirektoratet, Beredskap @helsedir.no; FOLKEHELSEINSTITUTTET, Utbrudd @fhi.no

HelseDirektoratet

Avdeling kommunale helse- og omsorgstjenester
Christian Aleksander Tinglum Skøyeneie

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4, Oslo • Tlf.: (+47) 47 47 20 20
Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helseDirektoratet.no

Svar på oppdrag 250 fra HOD – vurdering av unntak fra karantenereglene for togpersonell

Innhold

1. Om oppdraget	2
1.2 Forståelse av oppdraget	3
2. Konklusjon	3
3. Folkehelseinstituttets vurdering	3
3.1. Sosiale konsekvenser	3
3.1 Folkehelseinstituttets anbefaling	3
4. Helsedirektoratets vurderinger	4
4.4. Helsedirektoratets anbefaling	5
5. Forslag til endringer i covid-19-forskriften	5
5.1. Endring i § 6 g	5
5.2 Endring i § 6 b femte ledd	5

1. Om oppdraget

Helsedirektoratet har fått følgende oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet:

Oppdrag nr 250 – vurdering av unntak fra karantene-reglene for togpersonell

Helse- og omsorgsdepartementet har fått tilbakemelding fra flere godsoperatører om at det oppleves som svært inngripende og krevende for togpersonellet som benytter seg av unntaket i covid-19-forskriften § 6b blir pålagt innreisekarantene på fritiden. For togpersonellet som jevnlig er på tjenestereiser til og fra Sverige innebærer det i praksis at de blir pålagt karantene på fritiden i uoverskuelig framtid. Det har allerede gitt utslag i økende bruk av egenmeldinger og sykemeldinger. Godsoperatørene er derfor bekymret for om de får tilgang til tilstrekkelig med personell til å trafikkere togene. Godsoperatørene ser for seg å måtte redusere trafikken betydelig og innstille sin virksomhet om ikke lang tid med de konsekvensene det vil få for muligheten å frakte gods på tog over grensen. Innstilt togtrafikk vil kunne føre til økt avhengighet av frakt på lastebil for å ivareta forsyningssikkerhet og grensekryssende godstransport. Det bør vurderes om grensekryssende togtrafikk, under forutsetningene om strenge smittevernregler, kan gjennomføres til en lavere samlet smitterisiko enn om godset overføres til andre transportformer.

Dersom det skulle bli innstillinger i godstogtrafikken, vil dette kunne skape betydelige problemer for forsyningssikkerheten til landet. Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) viser til at dersom togtransporter fra Sverige, ikke minst de som er i transitt fra Sør-Norge via Sverige til Nord-Norge, blir innstilt, vil matvaredistributørene kunne bli rammet hardt fordi de baserer sin logistikk på togtransport gjennom Sverige. NFD peker videre på at det er høysesong for varetransport på vei, og at lastebilkapasiteten, som normalt ville kunne være et alternativ, i stor grad er oppbrukt. Stans eller forsinkelser i togtransporten vil med andre ord kunne få store konsekvenser for forsyningssituasjonen i Nord-Norge spesielt. NFD vurderer at en faktisk eller oppfattet mangelsituasjon i forsyningslinjene er særdeles lite ønskelig, da dette kan føre til nye hamstringstendenser slik vi var vitne til i mars. Det er svært viktig at covid-19-relaterte regelverk gjør de nødvendige unntak for å opprettholde forsyningssikkerheten, og NFD ber om at Helsedirektoratet i samråd med Folkehelseinstituttet tar hensyn til dette når et unntak for denne yrkesgruppen skal vurderes.

Helse- og omsorgsdepartementet ber Helsedirektoratet, i samråd med Folkehelseinstituttet, vurdere om det er smittevernfaglig tilrådelig å regulere togpersonell på godstog på lik linje som flypersonell i covid-19-forskriften § 6 g. Det vil si at det gis unntak fra innreisekarantene både i arbeidstiden og på fritiden forutsatt et regime med systematisk testing.

Helsedirektoratet bes om å utarbeide forslag til forskriftsregulering.

Frist for oppdraget: **Fredag 4. desember kl. 12.**

Kontaktperson i Helse- og omsorgsdepartementet: Atle Gøhtesen.

1.2 Forståelse av oppdraget

Helsedirektoratet er i samråd med Folkehelseinstituttet gitt i oppdrag å vurdere om det er smittevernfaglig tilrådelig å regulere togpersonell på godstog på lik linje som flypersonell i covid-19-forskriften § 6 g, der flypersonell i dag er gitt unntak fra innreisekarantene på nærmere vilkår, blant annet ved at de følger et regime med testing.

I oppdraget trekkes det frem at det for personell på godstog som jevnlig krysser grensen til Sverige, er svært belastende å ha mer eller mindre konstant karantene på fritiden. Dette resulterer i økende grad av sykemeldinger, noe som igjen går ut over kapasiteten i godstrafikken. Som følge av dette vil mulige innstillinger kunne ha betydning for forsyningsssituasjonen i Norge og matvaredistributørene vil kunne rammes særlig hardt.

Helsedirektoratet har bedt om en smittevernfaglig uttalelse fra Folkehelseinstituttet. Denne er tatt inn i sin helhet jf. punkt 3.

2. Konklusjon

Det anses smittevernfaglig tilrådelig å regulere togpersonell på godstog på lik linje som flypersonell.

Vi foreslår at det gjøres endringer i covid-19-forskriften § 6 g ved at man tar inn yrkesgruppen "togpersonell på godstog".

3. Folkehelseinstituttets vurdering

Vi skiller mellom situasjoner der personer som krysser grensen forblir om bord på transportmidlet, og situasjoner der personer forlater transportmidlet i områder utenfor Norge.

I den første situasjonen er innreisekarantene ikke nødvendig, så fremt generelle smittevernråd følges på reisen. Personalet må ikke ha nærkontakt med personer i områdene de reiser til og gjennom.

I den andre situasjonen (personalet forlater transportmidlet) bør det gjelde karantene og testing som ved andre grensepasseringer for pendlere. Karantenebestemmelsene for pendlere i §6b bør samstemmes med bestemmelsene i §6g, spesielt de som omhandler togpersonell. Generelt bør det tilstrebes like bestemmelser for alle pendlere, uavhengig av yrkesgruppe eller hvilket land de kommer fra. Bestemmelser for pendlere som i hovedsak er bosatt i og reiser fra Norge og har sin fritid her, kan vurderes ulikt fra gruppen av pendlere som reiser inn fra utlandet og primært har sin fritid i utlandet. Spesielt gjelder det bestemmelser om fritidskarantene, slik at man unngår at personer bosatt i Norge har evig karantene på fritiden, som er bakgrunnen for at flypersonell fikk unntaket i 6g. Det kan vurderes å pålegge fritidskarantene for flypersonell som forlater transportmidlet, eller bestemmelsen om fritidskarantene kan tas bort fra §6b.

3.1. Sosiale konsekvenser

Anbefalingen antas ikke å ha konsekvenser som slår skjevt ut i ulike grupper av befolkningen.

3.1 Folkehelseinstituttets anbefaling

Det er smittevernfaglig forsvarlig med en lik regulering for personell på godstog og fly som starter sitt arbeid i Norge. Personell som forlater transportmidlet bør følge de samme bestemmelser som for andre pendlere.

4. Helsedirektoratets vurderinger

Helsedirektoratet forstår oppdraget slik at det omhandler togpersonell på godstog som er bosatt i og jobber fra Norge. Det er denne gruppen som blir rammet av mer eller mindre konstant karantene på fritiden, i motsetning de de som ikke bor i Norge og tilbringer fritid her.

Helsedirektoratet er i det vesentlige enige med FHI sine uttalelser.

Vi er imidlertid av den oppfatning at oppdraget ber spesifikt om å se på reguleringen av togpersonell som arbeider på godstog, i motsetning til pendlere og togpersonell generelt. "Togpersonell" som benevnelse vil innbefatte togpersonell som arbeider på tog i vanlig rutetrafikk.

Vi går derfor ikke inn på FHI sitt innspill om å samstemme bestemmelsene for pendlere i § 6 b og yrkesgrupper i § 6 g i dette oppdraget. Dette er en problemstilling som vi mener er naturlig å vurdere i forbindelse den helhetlige vurderingen av karantene og testing som vi skal gjøre i oppdrag 251.

Helsedirektoratet støtter FHI sin vurdering om at det må skilles mellom situasjoner der personer som krysser grensen forblir om bord på transportmidlet, og der personer forlater transportmidlet i områder som utløser karanteneplikt utenfor Norge. Togpersonell på godstog som krysser grensen og forblir ombord på transportmidlet kan således unngå innreisekarantene. Personalet må ikke ha nærkontakt med personer i områdene de reiser til og gjennom. For øvrig vil de generelle anbefalingene om smittevernråd gjelde.

Der personalet forlater transportmidlet vurderer vi at tilsvarende krav til testing som for flypersonell, kan innføres for togpersonell. Med et slikt testregime kan de på lik linje med flypersonale unntas fra karanteneplikt på fritiden ved at det stilles krav til test for SARS-CoV-2 i løpet av det første døgnet de ankommer Norge og deretter testing hver syvende dag. Togpersonell er i dagens forskrift spesielt regulert i § 6 b femte ledd. Dette omfatter også togpersonell på godstog.

Togpersonell er gitt et videre unntak fra innreisekarantene i arbeidstiden, enn for pendlere etter første ledd, da bestemmelsen i femte ledd ikke stiller krav om testing. Unntaket i § 6 b femte ledd gir bare togpersonellet unntak fra karantene i arbeidstiden, og personalet vil derfor fortsatt ha innreisekarantene på fritiden.

Det vil være naturlig å legge en regulering av togpersonell på godstog inn under gjeldende regulering av flypersonell i § 6 g, siden bestemmelsen gir unntak fra innreisekarantene både i arbeidstiden og på fritiden. Dette vil kunne bidra til å sikre kapasiteten i godstrafikken og forsynings situasjonen. Godstogpersonell som forlater toget i et område med karanteneplikt må følge et tilsvarende testregime for å få unntak fra karantene både i arbeidstiden og på fritiden.

Ved å ta inn togpersonell på godstog i bestemmelsen, strammer man inn unntaket fra karantene i arbeidstiden ved at personalet blir underlagt et testregime i de tilfellene de forlater toget underveis. Dette i motsetning til gjeldende regulering i dagens § 6 b femte ledd som ikke inneholder krav om testing. Samtidig vil formålet med testingen være å få unntak fra fritidskarantene og kravet vil etter vår vurdering dermed innebære en lemping i tiltaksbyrden for denne gruppen totalt sett. Det kan eventuelt vurderes om det er hensiktsmessig å opprettholde unntaket fra arbeidskarantene i § 6 b femte ledd for godstogpersonell. Vi tror imidlertid ikke det vil være særlig aktuelt at noen i stedet ønsker å benytte seg av unntaket fra karantene i arbeidstiden uten krav til testing etter § 6 b femte ledd.

Ved å ta inn togpersonell i § 6g, vil det ha betydning for enkelte andre bestemmelser i kapittel 2.

Det følger av § 6 første ledd at "*Personer som er unntatt fra karanteneplikt i medhold av § 6a til § 6e, skal så langt som mulig, unngå nærkontakt med andre som de ikke bor sammen med.*"

Her bør det vurderes om bestemmelsen også skal vise til § 6 g.

Forslaget om å ta inn "togpersonell på godstog" i dagens 6 g vil som ovenfor nevnt ha betydning for dagens bestemmelse som regulerer "togpersonell" i § 6 b femte ledd. Det foreslås derfor å unnta "togpersonell på godstog" fra § 6 b femte ledd.

4.4. Helsedirektoratets anbefaling

Helsedirektoratet mener at løsningen med å ta inn "togpersonell på godstog" i dagens bestemmelse i § 6 g er god. Dette vil kunne gi godstogoperatørene større muligheter til å planlegge for at ansatte ikke skal måtte i innreisekarantene på fritiden.

5. Forslag til endringer i covid-19-forskriften

5.1. Endring i § 6 g

§ 6 g Unntak fra innreisekarantene for flypersonell og togpersonell på godstog

Flypersonell og togpersonell på godstog, som starter arbeidet sitt i Norge og som reiser flyr-til et område med karanteneplikt etter vedlegg A uten at vedkommende forlater flyet eller toget, er unntatt innreisekarantene i både arbeidstiden og fritiden i Norge. Dersom flypersonellet forlater flyet eller toget i et område med karanteneplikt etter vedlegg A, er personellet unntatt fra innreisekarantene i både arbeidstiden og fritiden dersom de

- a. i Norge testes for SARS-CoV-2 i løpet av det første døgnet de ankommer Norge, og
- b. deretter testes hver sjuende dag, eller på døgn åtte, ni eller ti dersom det er åtte, ni eller ti døgn siden de sist ble testet i Norge for SARS-CoV-2.

Flypersonell og togpersonell på godstog, som ankommer Norge fra et område med karanteneplikt etter vedlegg A og ikke skal arbeide på innenriks flygninger eller innenriks togtransport, er unntatt innreisekarantene i arbeidstiden, men har innreisekarantene på fritiden.

5.2 Endring i § 6 b femte ledd

Yrkessjåfører av langtransport og togpersonell som ikke arbeider på godstog, som ankommer Norge fra områder med karanteneplikt etter vedlegg A, er unntatt fra innreisekarantene ved kryssing av Norges grense i arbeidstiden. På fritiden gjelder innreisekarantene